

Nyheter Sør-Afrika

Millioner under sofapute truer presidentens gjenvalg

Hvorfor hadde Sør-Afrikas president mange millioner kroner gjemt i sofaen? Og stemmer det at han ville betale innbruddstyver for å holde munn? Svarene kan utløse regjeringskrise.

Gunnar Kagge

Om to uker skal Sør-Afrikas regjeringsparti ANC velge leder. Helt til onsdag kveld var sittende president Cyril Ramaphosa soleklar favoritt.

For en uke siden fikk han støtte fra 2037 av partiets 3543 lokallag. Men det var før en tidligere høyesterettsdommer la frem sin rapport om korrupsjonsanklager mot Ramaphosa. Nå snakkes det om riksrett mot presidenten.

Presidenten selv benekter blankt at han har gjort noe ulovlig. Han hevder at beløpet det er snakk om er en tiendedel av det han anklages for. Og pengene var oppgjør etter at han hadde solgt bøfler.

«Farmgate». Den tidligere fagforeringslederen og forretningsmannen Cyril Ramaphosa er en av Sør-Afrikas rikeste menn, med en formue på over 4 milliarder kroner. Han overtok som president i hjemlandet i 2018. Forgjengeren Jacob Zuma gikk av etter en lang rekke anklager om korrupsjon.

Ramaphosa markerte seg med løfter om å rydde opp i ukulturen

der politikere tjener store penger på tvilsomt vis.

Derfor passer det dårlig at han sliter med å svare på hvorfor han hadde svært mye penger gjemt i en sofa på jaktfarmen Phala Phala. Sørafrikanske medier kaller skandalen «farmgate».

Fraser hevder at innbruddstyvene ble fanget av presidentens folk. De skal ha blitt holdt fanget, før de fikk tilbud om penger dersom de lovet å ikke fortelle om innbruddet.

Nye diskusjoner. Parlamentet ba en tidligere høyesterettsdommer granske saken. Onsdag kveld overleverte han sin rapport. Nå skal de folkevalgte vurdere den. Det kan ende med at presidenten stilles for riksrett.

Rapporten slår fast at det er mye «rykter» om tyveriet. Men det er også grunnlag for at parlamentet gransker presidenten med tanke på riksrett.

For Ramaphosa kommer diskusjonen på verst tenkelig tidspunkt. Om to uker åpner landsmøtet i partiet ANC. De skal velge partileder. Dersom han taper det valget, er han neppe partiets pre-

Det er naturlig å tenke at Arthur Fraser som anmeldte saken, har politiske motiver

Liv Tørres, leder
internasjonal avdeling i
LO

40

Tyvene skal sist vinter ha funnet 4 millioner dollar amerikanske dollar – om lag 40 millioner norske kroner – gjemt unna i en sofa på farmen til president Cyril Ramaphosa.

⬇ Selv en milliardær som Cyril Ramaphosa har et forklaringsproblem om det stjeles millioner av dollar fra en sofa. Foto: Alberto Pezzali, AP/NTB

⬇ Phala Phala er en safaripark, eieren er president Cyril Ramaphosa. Foto: AP/NTB

sidentkandidat ved valget i 2024.

- Det er naturlig å tenke at Arthur Fraser som anmeldte saken, har politiske motiver, sier Liv Tørres.

Hun leder internasjonal avdeling i LO og har jobbet med Sør-Afrika i mange år.

I regjeringspartiet er det fortsatt en hard kamp mellom de to fløyene. Kretsen rundt Zuma håper fortsatt å gjenerobre makten. Fraser kan ha ventet med å anmelde saken, slik at diskusjonen kommer på et vanskelig tidspunkt for presidenten.

At Ramaphosa har fått støtte fra mange lokallag, betyr ikke nødvendigvis at han er sikret gjenvalg. Tørres sier at det er ganske vanlig for delegater å ombe stemme seg.

- Dessverre er det mye kjøp og salg av stemmer, sier hun.

Svekket ANC. Helt siden apart-

heidregimet falt og Nelson Mandela ble president i 1994, har The African National Congress (ANC) fått mer enn halvparten av stemmene ved parlamentsvalg. Men fra en topp med 69,69 prosent av stemmene i 2004 sank oppslutningen til 57,5 prosent i 2019.

En ny skandale kan svekke partiet ytterligere før neste valg.

Tørres sier at veldig mye går galt i Sør-Afrika. I november skrev hun et debattinnlegg i Bistandsaktuelt hvor hun minner om at landet er på «verdenstoppen» når det gjelder forskjell på rike og fattige. Det er også et land med svært store voldsproblemer.

Korrupsjon er et kjempeproblem. Ifølge Tørres ser sørafrikanerne hvordan de på toppen beriker seg, og at det smitter nedover i embetsverket. Hun sier at ANC må ta problemene på alvor, ellers er det en fare for sammenbrudd, anarki og kuppforsøk.

Nytt kjøkken på én dag!

20 ÅR I NORGE

Ragnar Lund
Ansvarlig selger

NYTT KJØKKEN?

BYTT DØRER & SKUFFER!

- få moderne fulldempende dør- og skuffesystemer

Vi tilbyr dere en gratis befaring der vi kan gi dere et prisoverslag over hva kjøkkenet vil koste ferdig montert.

RING MEG PÅ TLF.
900 22 498
så kan jeg fortelle mer.

HerjedalsKjøkken
www.herjedalskjokken.no